

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség éskiadóhivatal telefon száma 124.	Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewffy-tér 7. szám alatt	Hírdetéseket díjazás szerinti közzététel
--	---	--	--

Kivételes

törvényeket akar életbeléptetni az a bakonyi banda, amelyik fogja ennek a megsanyargatott országnak a kormány rudját. A törvények háborus időre szólnának, de a háboru előtt négy hónappal a minisztérium bármikor életbeléptetheti. Ennél alávalóbb merénylet még egy ország alkotmánya s a közszabadságok ellen nem történi széles e világon olyan országban, amelyiknek csak a külső máza is valamennyire alkotmányos volt.

Szémérmellenül garázdálkodnak Most Lukács, Tisza és társai. A háborus világ csak ürügy arra, hogy a kivételes helyzetre való hivatkozásaal teljesen tönkre tegyék ezt a nekik kiszolgáltatott országot. A kivételes törvény teljesen a kezébe adja az összes jogokat a központi hatalomnak. Csak ki kell adni a jelszót, hogy a nemzetközi koncert egén vészes felhők lebegnek s már akkor egyetlen firkantással felfüggeszhetik a gyülekezési jogot (ez most ugyis állandóan fel van függesztve), tönkreteszhetik a szólásszabadságot, megszüntethetik a sajtószabadságot s az ország nyakára ültethetik a rémuralmat. Arcátlanabb nyíltsággal még nem tapostak meg népet, mint most a magyar népet.

Csak el kell gondolni, hogy olyan alakok ülnek az ország nyakán, mint Lukács és Tisza s aztán egy képviselőválasztást kivételes törvények uralma alatt. Sivarabb, megdöbbentőbb helyzetet el se lehet képzelni. Ezek az emberek mindent merészelnek. Még csak az van hátra, hogy kimondják törvényben, hogy az országot ijastulfiastul bekebelezzik Ausztriába.

A csapások sohasem járnak egyedül. Ha valamibe kezd beleütni az istennyila, akkor jön a kár csüstül. Nem elég, hogy a sorscsapások, vizáradások, gazdasági válságok sújtották ebben az évben ezt az országot, fejtünk felett a háboru réme is ott lebeg s akkor ráadásul jönni kell Lukácsnak és Tiszának, hogy bekoronázza a szerencsétlenséget. Ez az év a leggyászosabbak és legfeketébbek egyike lesz az ország történetében. Akkor, amikor a tatárok és török

kők dulták az országot, legalább idegen náció jármát nyögték, de most saját véreink korbácsütései alatt senyvedünk. Milliókat rabolnak ki a zsebünkből minden cél és ellenszolgáltatás nélkül, tisztán csak azért, hogy a katonaságot ajnározzuk és a katonai szállítókat hirteljük s minden mástól megvonják a legszükségesebb garast. Erre a célra kivennék a szegény emberek feje alól a párnát, akiknek a gyerekei nem járhatnak iskolába, mert az iskola kevés, a kiknek nem jut orvosra, patikára. Jogokat nem adnak, hanem jogokat koboznak. Ahelyett, hogy az egyedül megváltó általános választójogot törvénybe iktatnák, munka uralmat hoznak be.

Ez azonban nem baj. Jönni fog, mert jönni kell jobb időknek. A mostani sötét, nyomot uralmat fel fogja váltani a fejlődés, a gazdasági fellendülés uralma. Ennek így kellett lenni. Az ország népét úgy látszik először meg kell tiporni, hogy végre észhez kapjon és elkeresse a szipolyozó és jogszító kozákokat. Az a forrongó áramlat, mely most megindult ki fogja dobni a salakot s jön majd a meghiusulás, amikor kivételes törvényeket többé a törvénytárba nem fognak iktatni, hanem, akik a kivételes törvényeket hozták, azoknak emlékét fogják megbélyegezni.

hatalmi megbízásnak azonban nem tud és nem akar engedelmesskedni. Ugy látszik, hogy Szerbia ezt a nyilatkozatot Oroszországgal való megegyezése után tette meg.

Anglia békét remél.

Sely angol hadügyminiszter Devonshireben beszédet mondott, amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy a Balkánon a béke tartósan helyre lesz állítva. Az utóbbi időkben sokat beszéltek a védelmi készütségről. Azon a véleményen van, hogy azok, akik ki jelentették, hogy Anglia gyenge lábón áll, rosszabb szolgálattesszenek az államnak. Anglia se nem gyenge, sem hatalma nem csorbult meg. Anglia nem akar területet bódítani.

Egész érdeke a béke fenntartásában rejlik. Anglia jelenleg a tengeren erősebb, mint már sok év óta. A hadügyminisztérium azon a véleményen van, hogy a hadsereg is nagyobb mértékben áll készen a harcra, mint valaha.

A bolgárok biznak a békében.

A minisztertanács elhatározta, hogy a külföldi egészségügyi missziókat, aviatikusokat és önkénteseket köszönettel visszautasítja. Ez a határozat, melyet a minisztertanács közvetlenül a fegyverszünet megkötése után hozott, jellemző arra nézve, hogy a bolgár kormány a békétárgyalásokat milyen optimiztikusan itéli meg.

Montenegró erőszakosságai.

Évtizedek óta az osztrák-magyar monarchia kezében volt az adriai albán partvidéken a posta. Most a montenegróiak meg akarják zavarni ezt az állapotot. Legutóbb feltartóztattak három postaszállítmányt, melyet az osztrák-magyar post-intézmény Durazzo-ba akart vinni. Egy Lloyd-gőzös parancsnokát a montenegrói hatóság azzal fenyegette meg, hogy nem adja ki számára az egészségügyi bizonylatot, tehát hajója nem folytathatja útját, ha ki nem szolgáltatja, illetőleg San Giovanni di Meduába nem szállítja a Durazzo-ba szóló postát. Erre a Lloyd gőzös parancsnoka kijelentette, hogy a legközelebbi osztrák kikötőbe fog visszatérni és panaszt tesz az önkénykedés

Szerbia háborut akar.

Angolország a béke mellett.

Anglia békét remél. — Oroszország titokban tüzezi a szerbeket. — A szerbek ágyúütegei Orsovának vannak szegezve. — Lázás készülődés Oroszországban.

A nagyhatalmak döntése.

Oroszország még mindig titkos. Nem mer színt vallani, titokban pedig bátorítja Szerbiát. Valószínű, hogy az orosz hadi készülődések híreit csak azért terjesztik, hogy Szerbia ne engedjen egyhamar. Anglia és Franciaország — Oroszország szövetségesei — már sokkal békésebbek és mindenképen meg akarják akadályozni a fegyveres konfliktust.

Szerbia váratlanul lóhátról beszél. Létérdeke az adriai kikötő és ettől nem tágit. De hogy mily alattomos, az abból is kiténik, hogy a hatalmak döntésében megbizik, de Ausztria-Magyarország kívánságának nem tesz eleget. Előre látható, hogy a hatalmak — ha döntenek is — nem adnak adriai kikötőt a szerbeknek.

Lázás készülődés.

Pétevárról érkezett hírek szerint Oroszország előkészületeket tesz minden eshetőségre. Az orosz vezérkar csaknem szakadatlanul dolgozik. Néhány nap alatt tizenegyle teljes hadtest lesz Oroszország nyugati határan a felvonulásra összevonva.

Szerb ütegek Orsovánál.

A szerbek a Duna partján az orsovai pályaudvarral szemben ütegeket állítottak fel.

Döntenek a hatalmak.

A Temps-nak jelentik Belgrádból, hogy Szerbia hajlandó az Adriához vezető területre vonatkozólag kifejezett igényeit a nagyhatalmak döntése alá bocsátani. Ausztria-Magyarország esetleges

Akar ingyen

egy finom öltönyt vagy télikabátot.

Ha igen, könnyen elérheti ha ruhaszükségletét

Gera Mihály versenyszabónál

Makó, Megyeház-utca 8. szám. — — Kozma-féle ház.)

szerzi be, aki 100 rendelője között egy finom férfi öltönyt és egy télikabátot sorsol ki teljesen ingyen. November 3-iktól kezdve minden rendelő, aki legalább 30 koronás rendelést tesz, kap egy Szerencse-szelvényt s amint 100 szelvény ki lesz adva: előzetes közhirretétel után, hatósági ellenőrzés mellett kisorsolja a két - 60 - 60 K értékű - nyereményt. Ezen kedvezmény dacára árai mesés olcsók: Egy finom férföltönyt, felöltőt, télikabátot már 30 kor.-tól, remek völegényi ruhát 40 koronától kezdve készít elegáns szabással a legfinomabban kidolgozva. Tehát kockázat nincsen! A türethetetlen drágaság mellett is mesés olcsón szerzhetheti be ruhaszükségletét és szerencse esetén egy öltönyt vagy télikabátot nyer teljesen ingyen.

Elismert legjobb magyar szabóság

Dus választék a legfinomabb angol és honi szövetekből.

ellen, ha egy félórán belül ki nem adják neki az egészségi bizonylatot és ettől a montenegrói hatóság megszeppent. Csütörtökön történt, hogy a montenegróiak erőszakkal bezártak egy osztrák postahivatalt, mert montenegrói postát nyitottak meg.

Szerbia követelése.

Szerbia a béketárgyalásoknál Törökországtól Albánia egy részét és a tengerpartot is fogja követelni. Attól tartanak, hogy Törökország a hármasszövetség befolyása alatt nem fogja teljesíteni ezt a követelést és Albánia részére vagy autonómiát, vagy teljes függetlenséget kíván. Arra, hogy Szerbia lemondjon követeléseiről,

alig lehet remény. Arra az esetre, ha Törökország átengedi Szerbiának a tengerpartot, akkor Szerbia semmiesetre sem fogja ezt kiengedni kezéből és konfliktusba kerül Ausztria-Magyarországgal.

A nagyhatalmak állásfoglalásáról.

A Corriere dela Sera jelenti Alexandriából, hogy Enver bey onnan tegnap utra kelt. Hír szerint a Mária Terézia Lloyd gőzösén utazik Jaffába. Kísérétében van egy báró Bremberg név alatt rejtőző német tiszt, aki részt vett a tripoliszi hadjáratban. Alexandriában még három német és két osztrák tiszt van, akik a Tripoliszt folyt olasz-török háborúban a törökök oldalán küzdöttek.

Gépfegyver a háboruban.

— A legborzalmasabb öldöklő szerszám. —

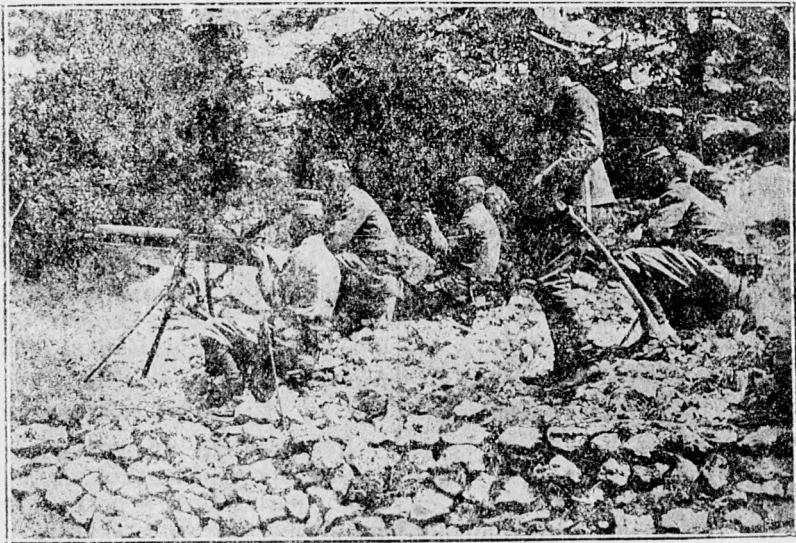
A mai hadviselés technikája mellett elképzelhetetlen a hosszú háború. A régebbi korban harminc éven át is folyhatott egy háború, mai napság három évig se képes tartani. Nehány hónap, vagy egy s legfeljebb két év alatt elvégeznek mindent a — modern fegyverek.

Ezek között a modern fegyverek között működésével s hatásaiban legborzalmasabb a — gépfegyver, amely csak a legújabb idők találmánva s első szerepe most van a — Balkán háborúban.

Mint a neve is mutatja, nem

olyan kézfegyver, melyet minden egyes lövés után újra meg újra célba kell emelni s amelynek a célzása mindig a katona kezének a reszketésétől függ. A gépfegyvert — mint az ágyut — leállítják földre, célba irányítják, aztán indítják s hajrá, csak úgy ontja magából az ellenség ellen a legnagyobb messzeségekre a gyilkos golyózáport.

A mai háború mondhatni a füzerségen és a gépfegyverosztály munkáján dől el.

A Balkán-háborúból egy ilyen gépfegyver osztályt mutatunk be, a mint a mellé rendelt montenegrói katonák éppen beigazítják. Az osztály háta mögött Daniló, a montenegrói trónörökös szemléli a távolban levő törököket s felfedezése szerint adja ki a parancsot crnagroc katonáinak a gépfegyverek beigazítására. Az ismert operette-hős daniló vetetése alatt levő crnagrocok ugyan eddig nem sokat ártottak az ellenségnek még

a — gépfegyverekkel se. Ha a bulgárok nem lettek volna szerbektől és montenegróitól még ma is virágozhatna az egész oszmán birodalom. Ime mégis ezek henecegek legjobban, a kik csak a bulgárok avatta diadalmi babérok kóroít rághatják. Ezek fenekednek most a hatalmas Osztrák-Magyar-Monarchia ellen is. Megrészedtek és megbolondultak képzeletbeli hadi dicsőségüktől.

Januárban soroznak.

Sietnek mungóék.

A munkapárti értekezlet kisajátította magának a képviselőházat, hetek óta vannak már egyfűt, de egy egészséges, tartalmas, az ország bajait feltáró beszédet még nem hallottunk, csak szavaznak... szavaznak és szavaznak...

Tegnap például nemcsak a háborús javaslatokat intézték el és egyetlen hang nélkül szavazták meg, hanem elfintézték a jövő évi ujoncjutalékot is.

Ez utóbbiak természetes következménye az lesz, hogy — mint jeleztük — már januárban meg fogják tartani a sorozást s ha akkor is ilyen lesz a hangulat, a besorozattakat rögtön el is fogják vinni az osztrák kereskedelmi érdekekért felállított vágóhídra.

S a mungók, a nemzet elvakult mostohái izgatnak, uszítanak a háborúra, nem látják a szerencsétlenek, hogy itt az egész pakli a mi bőrűkre megy, rem akarják észrevenni, hogy csak addig kellünk Bécsnek, míg vérünket veszik, aztán ismét rugnak rajunk, ismét azok leszünk, akik voltunk: Kossuth kutyák...

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Dec. 8. Római kath. Mária i. 961. kath. Nov. 25. 28 Katal. Nap két 7 óra 30 perckor nyugszik 4 7 perckor

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és helyenként csapadék várható. Sürgönyprognózis: Enyhe elvélve csapadék. Délmérséklet: 3 ó Celsius.

A fekete madár.

Más, rendes esztendőben így karácsony hónapjában fehér gondnok raja röpköd a levegőben, ezor meg ezer, sőt millió meg millió apró madárka, fehér a tolla, piros a csőre, ragyogó a szemcskéje, a tél verőfény melegét kap tőle. Ezek a kedves gondok, a karácsonyi gondok fehér madárkái, töprengés, amit a lelkünkre hullatnak, nem nyomasztóbb, mint egy aranyos kis pihe sulya. Mivel örvendeztessük meg azokat, akiket szeretünk, hogyan találjuk el a szívük vágyát, mi az, amivel legjobban fölguythatjuk boldog tekintetüket, mit hozzon a Mikulás, mit hozzon a Jézuska? ... Kedves gondok, kis fehér madárkák, hol vagytok? Máskor ilyenkor egyébről se beszélt, egyébben sem törté a fejét az ember. Most...

Most egy rettenetes nagy fekete madár szárnyának árnyéka borul a művelt világra, véresöppek hullanak a tolláról és olyan homályt, olyan ködöt ont a levegőbe, hogy azok az apró fehér madárkák moccanni sem mernek. Komor szó hossegeti el őket:

— Maradjatok nyugton! Most más gondja van a világnak!

Ez az irdatlan, félelmetes nagy fekete madár: a háború. A legnagyobb, a legizgatóbb jelensége a világnak, amióta emberek élnek és akarnak mondjanak az örök béke utópistái, az is marad minden jel szerint, amíg emberek élnek. Hiszen filozófáltak róla már nagyon sokat, böles emberek egész serege egész életét neki szenteli, hogy borzalmaikat megvilágítsán, ellene apostoli munkát folytasson. De vesztott-e valamit ereje, izgalmá, a lelkeket lökítő és az idegeket mámorba ejtő érdekessége? Nem ott van-e ma is minden tekintet, minden figyelem, minden izgalom, ahol az ágyuk dörögnek és a patakokban omlott embervér gőze párolog a levegőben? és kérdjük, kisebb lett-e háború ereje a kikerülhetlenségben?

Ezért nagy és sötét a fekete madár szárnyának árnyéka, vesso bár a lelkekre a háború, a gyász, vagy ennek keserű aggodalma vagy ingerültsége. Gondot ritkán óhajt vagy reklamál az ember és mi most mégis azt siratjuk meg, óhajtjuk: karácsony hónapjának kedves, kis fehér gondjait...

— **Közgyűlés a városnál.** Makó város képviselőtestülete hétfőn tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöksével december havi rennes üléstét.

— **Terjednek a gyermek betegségek.** Rendszerint úgy van az nálunk minden esztendőben, főleg pedig így ősszel és télen, hogy a különféle gyermekbetegségek erősebb mérvben jelentkeznek. Ez idő szerint is nem egy fajta járványos betegségről tettek jelentést az orvosok, főképen járványszerű jelleggel csak a fültömrigylob lepett fel és e miatt már több iskolát be is zárt a hatóság. Paku Imre dr. városi főorvos ma a belváros római katolikus iskola növendékeit vizsgálta meg és a fültömrigylobnak terjedése miatt javaslatba hozta a Keller János tanító által vezetett osztálynak bezárását.

— **Az állandó választmány ülése ismét nem volt megtartható.** A városi állandó választmányának ma délelőtli kellett volna ülést tartani, hogy a hétfői közgyűlés tárgyait előkészítse. A polgármester ez alkalommal is szabályszerűen össze hívta a választmányt, melynek tagjai úgy, mint rendszeren. ez alkalommal sem jelentek meg, így a közgyűlés tárgyai a tanács javaslatával kerülnek a képviselőtestület elé.

— **Istentisztelet a reformátusoknál.** Belvároson délelőt 9 és délután 2

Föld bérlet!

500 hold szántó föld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,

összesen 800 hold.

A szántó föld fekete kötött talaju,
8—10 Mm. kis holdankénti termés-
hozammal, szép lakással és gazda-
sági épületekkel, ingyen takarmánnyal.

Kedvező árban es
feltételekkel kiadó.

Értekezni lehet

Iritz Miksa makói lakossal

Sárga takarmányrépa

kisebb és nagyobb mennyiségben métermázsánként az udvarban kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

órákor ifj. Nagy Károly újravárosos ugyanezen időben Dérczy Imre lelkes prédikál a Honvédban Nagy Károly lelkes prédikál.

— **Orvosi szolgálat vasárnap.** Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Dózsa Lajos és dr. Paku Imre látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap délelőtt azonban valamennyi orvos rendel.

— **Mikor a szerb ittas.** Zsivanov József ócsanádi szerb ma délelőtt Makón járt és alaposan felöntött. a garatra a minék az lett a következménye, hogy kocsijával neki hajtott a Sőház-utca egyik levél gyűjtő szekrénynek. Az ittas szerbnek a szekrény árát nyomban le kellett fizetnie, de ezenkívül botrányos részszegség miatt ellene az eljárást megindították.

— **Makóra ha rossz vagy.** Zsibrita János kiskunfélegyházi szabólegény egy értékes női plüsch kabátot és tula ezüst órát lopott el és meg lépett Félégy házról. A kiskunfélegyházi rendőrségnek azon oknál fogva, hogy Zsibritának Makón rokonai vannak az a véleménye, hogy a tolvaj Makóra jött azért kéri körözését.

— **Revoltvert loptak a lakatos műhelyből.** Jáksó János mulakatoshoz valaki egy igen értékes forgó pisztolyt adott oda javítás végett Jáksó revoltvert amúhely asztalára tette, melyet onnan ismeretlen tetes ellepott, kit most nyomoz a rendőrség.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkezett. Karasz József Diés Juliánával. Házasságot kötöttek. Raffai József Kis Máriával, Bója Péter Kiss Etelkával. Elhaltak: O. Áh István 71 éves, Stacha Mária öz. Kádár Mihályné 83 éves.

— **Evangélikus téncestély.** Az 1913. január 11-én, a Kaszinó helyiségebe megtartandó evangélikus téncestély előkése, a hét folyamán kéri föl a rendező bizottság tagjait a szives közreműködésre.

— **Éva az elhagyott leány e. világhírű dráma lesz az Uránia szombat és vasárnap esti schlägerképe.** Hatás és kivétel tekintetében minden eddigi képet felülmul. Már maga az a körülmény is, hogy a kopenhágai dán királyi színészek előadásában kerül a vászonra, az est sikerét a legteljesebb mérvben biztosítja. Szencziósság tekintetében nem keblebb hatással lesz a közönségre a „Bálna vadászata” e. eredeti természeti felvétel sem, amely az északi tengerek vidékén élő bálnavadászok életét, azok viszontagságos küzdelmét, magát a bálnavadászatot ismerteti meg. A nevetető számok sem hiányoznak, amelyek mellett még az Altató dal című hatásos kisebb dráma külön is megemlítendő. Műsört minden érdeklődő ingyen kap.

— **Férjhez menne két elegáns megjelenésű vagyonos fiatal urhölgy, de férjhez csak azon ur emberek közül fognak választani, akik megfelelő finomságuk és eleganciájukról azzal adnak tanubizonyítást, hogy minél gyakrabban megfordulnak a CSILLAG-drogeriában.**

— **Helybeli ügyes, megbízható ügynök kerestetik, aki jutalék mellett szép jövedelemre tehet szert. Cim a kiadóban.**

— **TOMBOLA.** Igen fényes tombola estély lesz vasárnap Ligeti Robert Korzó-kávéházában.

Magyarcsanád határán a csigai vasuti órház mellett kitenc és félhold szántóföld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiado.

Értekezhetni Kecskeméti Károlynál Makón, 2537. szám. alatt.

Az egyházi adók betáblázása.

Szabálytalan eljárás.

Körülbelül egy év óta a városi adóhivatal leple alatt az egyházak a párbérek és egyházi adókat az egyházi adókkal sújtott egyének ingatlanaira egyszerű kimutatás alapján telekkönyvileg bekebelezetik.

Ez a sűrűn ismétlődő jelenség teljesen szabálytalan és törvénytelen.

Az egyházi adószedő a kimutatásokat egyszerűen beküldik a város adóügyi tanácsnokokhoz, akik azokat minden ellenőrzés nélkül polgármesteri parancsra aláírja és irattári hivatalos szám nélkül a telekkönyvhöz vígan átteszi, ahol ezeknek a kimutatásoknak alapján a párbérek és egyházi adókat a telekkönyvi hivatal szépen és egyszerűen bekebelezi.

Egyházi adókat, de más adókat sincs jussa a városi adóhivatalnak ingatlanokra bekebelezni s e végett kimutatásokat a telekkönyvhöz áttenni. Ha a közigazgatási bizottság e rendszert az egyházi adók telekkönyvi bekebelezését, akkor azokat be lehet táblázni, de a polgármester által kurtogtatott adóhivatal megkeresésére nem.

Utána járván ennek a dolognak, úgy értesültünk, hogy ez az eljárás egy paktum eredménye, amiből a minden oldalról dédelgetett egyházak húzzak a hasznót.

Mi azonban arra vagyunk kíváncsiak, ha egy ilyen módon megtárgyalott magyar város és az egyház ellen eredeti érvénytelenség címén törési pert indítana, mit szólna akkor ahhoz a polgármester ur, hogy a városnak esüstit kellene az, egymásután nyakába szakadó törési pereknek, költségeit kifizetni? Hogy érvénytelen ebben az esetben közismert és elhagyott takarékosági elveit?

A gyorsvonat elé vetette magát.

Egy iparos tanonc tragédiája.

Megrendítő esetről tett ma jelentést a bokszei előjáróság az aradi ügyészségnek. Egy tizenhárom éves iparostanonc a Brád felé induló gyorsvonat elé vetette magát. A rohanó gyorsvonat valósággal ketté vágta a tanoncot és fejét elszelte a törzsetől.

Literáti Ferencnek hívták a 13 éves tanoncot és Bernát Mátyás béli iparosnál volt alkalmazásban. A gazdája azonban állítólag ütötteverte a tanoncot és legutóbb is kékre-zöldre ütölte a fiút, aki végre is megszökött helyéből.

Tegnap este érkezett meg a bokszei állomásra és ott többeknek panaszkodott, hogy a gazda majd agyonverte s inkább a gyorsvonat elé veti magát, mintsem hagy viszsza menjen a gazdájához. Ma korán reggel a bokszei állomáson várta a Brád felé induló gyorsvonat, még nem volt az állomás területén, amikor Literáti Ferenc a gyorsvonat elé vetette magát. A vonat a fiúnak fejét elszelte s nyomban meghalt. Az aradi ügyészség ment ki a helyszínére s megejlik az orvosi szemlét, hogy vajjon olyan súlyosan megverte-e a gazdája a szerencsétlen fiút s ez esetben megindítják Bernát Mátyás ellen az eljárást.

Eladó házak.

Kisorosz-utca 1704. számú

sarokházamat,

mely bolthelyiségnek igen alkalmas, továbbá a Kigyó-utca 2776. számú házamat szabadkézből eladom. Értekezni lehet Bökönyi Istvánnal, Uj-utca 10. u. sz.

Óvás!

Nem felel meg a valóságnak Kucses Károly cég azon közleménye mintha a Sack Rudolf féle tüköracél ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni. Glück Samu gépraktárában is.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkészerű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill., nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Ő cs. és kir. fensége József főherceg Ur udvari művészei

a világhírű esodagyermek a 7 és 8 éves Meggyessy Janika és Zolika, cimbalom, xylofon és tubafon művészek

f. hó 8-án és 9-én, azaz vasárnap és hétfőn este 9 órákor az Otthon-kávéházban

atyjuk, Meggyessy Z. fővárosi zenetanár közreműködésével

Hangversenyt tartanak.

Belépő-díj nincs.

Nyilvános köszönet.

Mindazon rokonok, szomszédok és jó barátoknak, kik teleytetetlen férjem valamint édes atyáink

POLCSÁN JÁNOS

végtesztességen megjelenni szivesek voltak, egyben a makói esizmadia társulatnak az édes atyáink 44 évi hű szolgálata után emlékül küldött koszorúért, valamint öz. Gyurik Lajosnénak pontos kiszolgálásáért ez uton köszönetünket nyilvánítjuk.

Makó, 1912. december hó.

Özv. Polcsán Janosné és gyászoló családja.

Boreladás.

Tóth Imre Kossuth-utca 159. sz. alatti lakosnak két hektó november hó 5-én szürt, de már jól kiforrt és megtisztult állapotban levő veres új bora van eladó.

Iritz Sámuel öz. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes palinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K
Valódi törköly	2.4k „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „ „	4.— „
„ 10 „ „ „	5.— „
„ 5 „ „ „	3.— „

A valódiságért a cég felelősségvállal.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(28)

— Ki jöhet hozzánk ilyenkor? kérdé Boriska összerézzenve.

— Tévedés lesz, valaki eltévesztette az ajtót, de azért nézz ki.

Boriska ajtót nyitott. Magas előkelő ur állott előtte. Az előkelő férfit egyenruhás, cizilinderes inas kísérte.

— Gróf Zsomboky Andor vagyok, mondá az előkelő ur.

— Kit keres a gróf ur? kérdé Boriska közömbösen.

— Pétsy Dénes özvegyét.

— Az én vagyok.

— Ime, a Rokus kórház főlisztelendő plébánosának névjegye, ő küldött.

— A főlisztelendő ur az én kegyes jötevőm? rebegte Boriska meglepetve. Tessék bejönni...

A gróf állépte a szegényen butorozott szoba küszöbét és intett inasának, hogy maradjon kívül.

A szobában Boriska megnézte a plébános névjegyét. Arra ez volt írva:

„Méltóságos gróf Zsomboky Andor ur óhaját teljesítse, meglássa, ön boldog lesz. Erre kérem én is.”

— Mit parancsol a méltóságos gróf ur? kérdé Boriska meglehető zavarral.

— Röviden és igen őszintén szólok. Régóta figyelem önt és szép arca mélyen bevésődött szívembe, hallottam hogy özvegyé lett, eljöttem tehát, hogy felajánljam kezemet. Éjjel jöttem, hogy felünést ne keltsék, így tanácsolta ezt a főlisztelendő ur, is.

Boriska álmélkodva nézett a grafra.

— Uram, én nagyon, nagyon szegény vagyok, rebegte akadozva. Gondolja meg... elhunyt férjemhez sem illetem, hát még önhöz, grófhöz!

— Gazdag vagyok és független, felelt a gróf komolyan. Az előítéletekre nem adok semmit, demokratikus elveimet az egész ország ismeri. De, hogy ön is megismerjen engem és családomat, nagyon kérem jöjjön velem, anyám várja kegyedet és ő is meg akarja kérni számomra a kezét.

(Folyt. köv.)

5454-1912. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A makói kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak Ruzsán János és neje Petrovszki Julianna végrehajtást szonvedett elleni 98 kor. 31 fill. tőke, ennek a kielégítésig járó 5 százalékos kamata 10 kor. 10 fillér végrehajtásilag már megállapított, ugy 14 korona 30 fillér jelenlegi és a még felmerülő költségek, valamint Szabó Bálint csatlakozott végrehajthatónak az alább megjelölt ingatlanból Ruzsán Jánost illető felerészre 40 kor. tőke s jár. erejéig bekebelezett követelesének kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144, illetve 146. §-a értelmében, a szegedi kir. törvényszék, a makói kir. járásbírósa területén levő a makói 12704. sz. tjkönyvben A. -j-1638. hrsz. a. fevett ingatlanra az árverést 1694 koronában megállapított kikialtási árban végrehajtható képviselője, dr. Dózsa Sámuel megyei t. főügyész vagy helyettese közbenjöttével elrendelte, árverési határnapul 1912. évi december hó 30-ik napjának dél előtti 9 óráját alulírott telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (földszint 17. sz. ajtó) kitzíte, mely alkalommal ezen ingatlanosság a kikialtási ár felerészén alul eladatni nem fog.

Az árverés egyéb feltételei a tkvi. hatóság és Makó város tanácsánál megtekinthetők a hivatalos órák alatt. Makón, 1912. október hó 15-én.

Chamilla, s. k. kir. jbró.

A kiadmány hitelűl;

Zsiga János, telekkönyvezető.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre 14 Kor.
Félévre 7 Kor.
Negyedévre 3 K 50 fill

Figyelmeztetés!

Egynehány b. rendelóm kérdésére van szerencsém a b. közönség tudomására hozni. hogy a téli hónapokon át is folyton ::

festek és tisztítok.

A t. közönség b. támogatását kérve vagyok teljes tisztelettel:

Neumann Gusztáv,

kelmefestő és vegytisztító.

„Styria-Universal”

Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen

Arjegyzők ingyen. - Részletre is.

Styria-Kötőgépgyár, GRÁZ. III.

Képviselek kerestetnek.

Az

„OLLA”

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

Olla lerakatok az Olla plakátok által kívánhatnak tüntette.

Ára tucatonként 4, 6, 8. és 10 korona. Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond és Ember József gyógyszerárában és Popper Gyula droguerijában.

Saját szerkezetű láncoskutak készítése felelősséggel!

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és gazd. gépraktára **Makó,**
Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
347. Autogén hegesztés és vágás!

Telefon-szám: 126.

ÉRTEBITÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat** a legújabb gazdasági gépekkel kibővíttem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bacher-féle tüköracél kormánynyal ellátott - mindenféle nagyságban - ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármint nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat,

szeceksavág, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,** melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólérhetetlen tökéletességüknel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek örvendenek. **Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.**

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legszolidabb áron elvállalom és jóállás mellett teljesítem. - **LEGUJABB! Léghütéses (vzhűtésnélküli) MOTOR,** egyszerű, veszélynélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla
mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szt. János-tér 20. sz.

Meghívó.

Az Egyesült Makói Hagyma és Zöldségtermelő Kertészek Értékesítő Szövetkezete igazgatósága nevében a szövetkezet tagjait ezennel meghívom a **a folyó évi december hó 15-én délelőtt 10 órakor** városháza nagy tanácsstermében tartandó szövetkezeti **RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE.**

Makón, 1912. dec. 3-án. Tisztelettel **Pintér Miklós, s. k.** szövetkezeti elnök.

Tárgysorozat:

1. Két szövetkezeti tagnak kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az alapszabályok módosítása.
3. Két hiányzó igazgatósági tag választása.
4. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: A közgyűlésen szavazati és tanácskozási joggal csak az bir, aki üzletresztét teljesen kifizette. (Alapsz. 41. §.) A közgyűlés határozatképességéhez a tagok egyharmadrészenek jelenléte szükséges (27. §.) Amennyiben az összehívott közgyűlésre a szövetkezeti tagok elegendő számban meg nem jelenének, ugy 8 nappal később új közgyűlés hívandó egybe, mely azután tekintet nélkül a jelenlevő tagok számára. határozatképes. Ezen közgyűlésen azonban csak az első közgyűlést összehívó hirdetményben közzétett tárgysorozat tárgyalható. (Alapsz. 31. §.) Az indítványok közül a rendkívüli közgyűlésen csakis azok tárgyalhatók, melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább 4 nappal a közgyűléshez címezve, az elnöknel benyújtattak. Elkésve beérkezett indítványok nem tárgyalhatók. (Alapsz. 39. §.) Szavazás meghatalmazás útján is gyakorolható. Meghatalmazás csak tagoknak adható, de csak öt szavazat erejéig. (Alapsz. 32. §.)

Ez a „MUKI” művész.

Számharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wágner a „Hangszer-Király”

országserte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. - Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra

Nyomatott a „Makói független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetben Makón.

Csak ujévig! Ritka alkalom!

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletünből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függő-petroléumlámpák, étkező-, kávé- és teás-készletek, mosdó-készletek, alpacka- és diszmű-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

méiyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen árszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház). Skopál Ödön,

Éleveg- és porcelán kereskedő.

Száraz első osztályu

Bükk hasáb tűzifa waggon rakományonként.

Bükk, cser és gyertyán tűzifa méterölenként és métermázsánként, valamint felapritott tűzifa métermázsánként.

Husfűstöléshez száraz keményfa fűrészpör.

Kifaragott akácfa, nagykapu és kerítéshez alkalmas száraz oszlopok.

Igen kitünő jöminőségü darabos, kályhafűtéshez alkalmas

poroszországi szén kapható, melyeket igen olcsó árban árusítok.

Mivel tűzifa felapritáshoz villauyerő hajtásra fávágó-gépet rendeztem be, ezáltal az igen tisztelt vevőközönség becses rendelését gyorsan és pontos kiméréssel szolgálom ki.

Kivánatra házhoz szállítatik

Harsányi Dániel fa- és szén üzletéből, járásbirósági épülettel átellenben.

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat ujdonságok, női és leány felöltök, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztüm különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szörme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek fe-

MAKÓ. hérneműek FÖTÉR.

Király Lajos áruházában

legjutányosabban szerezhetők be.

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer- király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15.z Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre

A valódi Kölni-víz makói főraktára.

CSILLAG DROGUERIA

Makó, Plectér, Kasznárlak.
Gyógyáru raktár.

Aether. Benzin. Glycerin. Vaseline. Kámfor. Sósav. Kénsav. Salétromsav. Szalmiáksó. Borax. Timsó. Panamagyökér. Dalmát rovarpor. Heyden-salicil (Deka 6 fill.)

Tengeri só kilója 44 fillér.	Angol szódavegytiszta kgr. l'20
Kénmáz kilója 1 kor. 20 fill.	Csukamájolaj l'20

Bel- és külföldi különlegességek.

Nestle. Hydrama. Infantina Pnespatone. Kufeké. Bendo p és Van Houten Cacao. Gerbaud csokoládé. Tejucor.

BOROLIN **LYSOFORM** **PETROL**

szappan szesz és só 50 fill. 70 fill. és l'40 hajszes 50 fillér.
Kalodont. Kalogen. Thymol 50 fill. Odol 190 és l'10. Odontin l'20. Trex-fogpor. Diana sóborszesz és egyéb Diana készítmények.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas

Manikür és parfümcsaták, francia szappanok és parfümök. Manikür-alkatrészek. Fésűk. Kefék. Gilete borotváló készülék. Tnea, rum- és likőressenciák. Háztar ási cikkek, mosóporok 25 fillér. Vashall 25 fill.

Irrigator 1 és fél literes első minőség 4 korona.

ÜSZ HAJ fiatal színeinek visszaadására hajjifító 1 és 2 kor.	Hajhullás elleni szer 1 és 2 korona.	FOG- és szája-polásra szájjvíz 70 fill. fogpaszta 50 fill.
--	--------------------------------------	--

Dralle illusio: Ibolya. Gyöngyvirág. Orgona. Rózsa. Narcis. Orchidea. Szegfű. Heliotrop. **Astra.**

Megérkezett!

- 500 drb. lendamaszt abrosz, ára 3, 6, 8, 10 korona.
- 200 drb. lendamaszt milyő, ára 90 fillér.
- Férfi ingek, fehér és színes 1'50, 2, 3 korona.
- Gallérok darabja 20 fillér.
- Arctályol métere 20 "
- Hímzések métere 15, 20, 30 "
- Női keztyűk párja 30 "
- Valódi francia selyem batiszt 50, 70, 80 "
- Angol mosó zefírek 70, 80, 90 "
- Remek női ruhaszövetek 60 fillértől 5 koronáig.
- Férfi ruhaszövetek 3 koronától 6 koronáig.
- 500 tucat vászonzsebkeendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2'30 korona. - Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

LEGUJABB

lábbalhajtós morzsoló, répavágó, szecs kavágó, ujonnan hitelesített MÉRLEGEK és SÜLYOK, éneklőgépek, legujabb hanglemezek és ezek alkatrészei, Central Bobbin és esolnakos Varrógépek legelőnyösebb beszerzési forrása **Glück Samu cégnél Makón.**

Ujdonság! Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona **Wagner Hangszer-Király** országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. szám alatt Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Eladó járandó.

Az apátfalvai utfélen az új utász ház háta mögött egy járandó eladó. Értekezni lehet

Böröcsök Mihálylyal.
Makón, Pacsirta-utca 37.
uj szám alatt.

Keresek

egy jóra való, lóápolásban jártas, lehetőleg nős

kocsist

január elsejére. Tudakozódni lehet Hunyadi-utca 19. sz. a.

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch [és gyermekfelöltők

Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök

nemkülönbözőn női fehérneműek dus választékban

olcsó szabott árakon kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér
Otthon-kávéház mellett.

Fogtechnikai műterem áthelyezése

Fogtechnikusi termemet Török Lajos borkereskedő 3. számú házába (Ott Károly mellett) helyeztem át.

Szükségesnek tartom ezuttal felemlíteni, hogy az általam elkészült munkákért, mint eddig is, a műfogak tartósságáért és hasznavehetőségéért szavatosságot vállalok.

Kérem ezután is a n. é. közönség szives bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel **Farkas Péter** fogtechnikus.

Ujdonság!

fényképes hangszerárjegyzék ingyen. - Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszer-áruháza, Budapest, József-körut.

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszani az eredeti „Eufon” tölcsernékülű beszélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WAGNER „Hangszer-király”

nál BUDAPEST, József-körut 15-1.
Használt kottákat becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Biztos sikert érhet el,

aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté

tenni vagy értékesíteni akar a **Makói Független Ujság** hirdetés útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. - Gyorsjavító mőhely. - Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Figyelem!

Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alant cégnél

vásárolt mosógépen mos. Minden háznál szükséges ez és ezért legalkalmasabb

karácsonyi, újévi, névnap és nászajándéknak

Vételkötelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.

Mindenfelé vidékre szállítás.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kapható